

Handläggare
Linda Truvered
Telefon: 08-50835804**Till**
Arbetsmarknadsnämnden
den 19 juni 2018**Ärende 11****Redovisning av översyn av Jobbtorg Stockholms
uppdrag och målgrupper****Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut**

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens redovisning av uppdraget med de förslag och slutsatser som presenteras i tjänsteutlåtandet.

Arjun Bakshi
ArbetsmarknadsdirektörKarin Eriksson Bech
UtvecklingschefChristina Wattjersson
Avdelningschef Jobbtorg Stockholm**Sammanfattning**

Kommunfullmäktige gav i budget 2017 arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att, i samråd med stadsdelsnämnderna, göra en översyn av Jobbtorg Stockholms uppdrag och målgrupper.

Den bilagda rapporten är arbetsmarknadsförvaltningens svar på uppdraget.

Rapporten förslag syftar till att tydliggöra Jobbtorg Stockholms uppdrag och målgrupper och skapa samsyn kring detta mellan arbetsmarknadsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningen samt att tydliggöra ansvarsfördelningen och samverkansformerna mellan jobbtorg och stadsdelsförvaltningarna med utgångspunkt från den av kommunfullmäktige beslutade grundläggande ansvarsfördelningen.

Bakgrund

Jobbtorg Stockholm inrättades 1 januari 2008 i syfte att förstärka stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd.

Enligt inriktningsbeslutet är jobbtorgens uppdrag:

”...att vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser av olika slag för de målgrupper som staden arbetar med. Jobbtorgen ska ha ett tydligt jobbfokus och ska inte arbeta med andra uppdrag än att verka för att enskilda kommer i arbete eller studier. Jobbtorg ska ej ansvara för myndighetsutövning.”

Ett tydligt uttalat syfte med inrättandet av jobbtorgen var också att stärka likvärdigheten och utarbeta ett enhetligt arbetssätt över hela staden, med utgångspunkt från den enskildes behov.

Några förändringar av jobbtorgens grunduppdrag har därefter inte aktualiserats. Däremot har nya uppdrag tillkommit. Målgrupperna för Jobbtorg Stockholm har därför utvecklats och utvidgats succesivt sedan Jobbtorg Stockholm startade i januari 2008.

Jobbtorg Stockholm har idag ett vidare uppdrag som förutom grunduppdraget att erbjuda stöd för att personer som söker försörjningsstöd i staden ska blir självförsörjande genom arbete eller studier även omfattar uppsökande arbete (unga 20-29, kvinnor med svag ställning), det kommunala aktivitetsansvaret, samverkansuppdrag med Arbetsförmedlingen tex kring nyanlända och unga genom Dua-överenskommelser, rekrytering till extratjänster och studiestartstöd samt FINSAM-samverkan.

Ärendet

Arbetsmarknadsnämnden fick i kommunfullmäktiges budget för 2017 i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av Jobbtorg Stockholms uppdrag och målgrupper.

Den bilagda rapporten är arbetsmarknadsförvaltningens svar på uppdraget.

Ändrade förutsättningar på arbetsmarknaden och förändrade behov inom stadsdelsförvaltningarna gör att det finns ett behov av att förtydliga jobbtorgets uppdrag och målgrupper. Rapportens förslag syftar till att tydliggöra Jobbtorg Stockholms uppdrag och målgrupper och skapa samsyn kring detta mellan arbetsmarknadsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och

socialförvaltningen samt att tydliggöra ansvarsfördelningen och samverkansformerna mellan jobbtorg och stadsdelsförvaltningarna med utgångspunkt från den av kommunfullmäktige beslutade grundläggande ansvarsfördelningen.

Rapporten hanterar således de uppdrag och målgrupper som rör samverkan mellan Jobbtorg Stockholm och stadsdelsförvaltningarna. Övriga uppdrag som Jobbtorg Stockholm har utifrån kommunfullmäktiges budget behandlas inte.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av utvecklings- och utredningsstaben i nära samarbete med Jobbtorg Stockholm. Representanter från socialförvaltningen och stadens alla stadsdelsförvaltningar samt enheten för hemlösa har medverkat.

Översynen pågick under 2017 och genomfördes i två steg: en initial kartläggning/intervjustudie där bland andra chefer från stadens alla stadsdelsförvaltningar samt de lokala jobbtorgen intervjuades samt en analys- och fördjupningsfas.

Arbetsmarknadsförvaltningens slutsatser och förslag

I översynen har ett antal områden framkommit där stadsdelsförvaltningarna, jobbtorgen och övriga intervjuade aktörer upplever att uppdraget och /eller ansvarsfördelningen är otydlig och där det finns behov av förtydliganden eller revideringar.

Målgruppsindelning Jobbtorg Stockholm

Sedan 2009 har Jobbtorg Stockholm haft en målgruppsindelning i *ordinarie målgrupp* och *målgrupp resurs*. Den initiala uppdelningen av målgrupperna utgår från de olika försörjningshindren inom ekonomiskt bistånd där ordinarie målgrupp omfattar de som ansöker om försörjningsstöd på grund av arbetslöshet och målgrupp resurs inrättades för att omfatta personer som har försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet och där det finns skäl att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis.

Utredningen har visat på att det inte finns ett behov av att fortsättningsvis har olika organisering, arbetssätt och uppföljning utifrån den nuvarande målgruppsindelningen av jobbtorget aspiranter.

Förvaltningens förslag

1. Förvaltningen föreslår att från och med 1 september 2018 tas målgruppsindelningen bort och Jobbtorg Stockholms målgrupp definieras därefter som personer som uppbär

försörjningsstöd på grund av arbetslöshet samt personer som uppbär försörjningsstöd av andra skäl och där det finns skäl att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis.

En begränsning är personer som har en heltidssysselsättning och/ eller ersättning via Arbetsförmedlingen och ingår i arbetsmarknadspolitiska program som inte omfattas av samverkansöverenskommelser mellan Arbetsförmedlingen och Jobbtorg Stockholm.

Av förslaget följer att:

- Som huvudalternativ sker inskrivning på jobbtorg via gruppinformation för alla aspiranter. Jobbtorgen tillhandahåller även tider för inskrivning via trepartssamtal för de personer där stadsdelsförvaltningen bedömer att inskrivning bör ske på detta sätt.
 - Alla aspiranter ska ha en första jobbplan inom fem dagar.
 - Utifrån socialtjänstlagens krav om att den som ansöker om försörjningsstöd ska stå till arbetsmarknadens förfogande, ska en bedömning göras av vilken planering individen ska ha på jobbtorget som utgår från varje aspirants förutsättningar och behov. Individuell bedömning görs genom de bedömningsinstrument som utarbetats gemensamt av jobbtorg och stadsdelsförvaltningarna.
 - Förslaget kommer att påverka utfallet av indikatorerna i verksamhetsberättelsen. Förvaltningen avser att i verksamhetsberättelsen göra en jämförande analys av resultatet utifrån hur det hade sett ut om de båda målgrupperna hade varit sammanslagna tidigare år.
2. Förvaltningen föreslår att de av nämndens indikatorer som idag är uppdelade på målgrupp förändras till 2019. Förvaltningen har även initierat en revidering av kommunfullmäktiges indikatorer i samverkan med stadsledningskontoret.

Jobbtorg Stockholms ansvar för arbetslivsrehabiliterande insatser

Översynen har visat på att det finns otydligheter i vilket ansvar Jobbtorg Stockholm har för arbetslivsrehabiliterande insatser.

Otydligheten grundar sig i den problematik som finns i den övergripande rehabiliteringskedjan för de personer som inte är kvalificerade till andra trygghetssystem som a-kassa eller sjukpenning och därför ansöker om ekonomiskt bistånd.

Kommunens ansvar i förhållande till andra aktörer som

Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och vården är otydligt och

därmed även ansvarsfördelning och samverkan inom staden mellan Jobbtorg Stockholm och stadsdelsförvaltningarna.

De allra flesta stadsdelsförvaltningarna lyfter fram att de anser att jobbtorgen bör ha ett tydligare arbetslivsinriktat rehabiliteringsuppdrag. Flera jobbtorg påtalar dock att verksamheten i så fall går in på andra aktörers områden och att man hamnar i gränslandet för vad som är kommunens ansvar. Två frågor gällande jobbtorgets arbetslivsrehabiliterande ansvar har särskilt aktualiserats i samband med översynen: samverkan kring gruppen heltidssjukskrivna utan sjukpenningsgrundande inkomst, och behov av att definiera jobbtorgets uppdrag vad gäller arbetsförmågeprövningar.

Arbetslivsrehabiliterande insatser för personer med sjukpenningsgrundande inkomst noll

Inom stadsdelsförvaltningarna ökar gruppen sjukskrivna som är nollplacerade, dvs de är inte kvalificerade till andra trygghetssystem än ekonomiskt bistånd och får inte heller sjukersättning. Många av dem riskerar att bli långtidsberoende av ekonomiskt bistånd och inte få adekvata arbetsrehabiliterande insatser. Försäkringskassan har det övergripande ansvaret för att samordna rehabilitering medan arbetsgivaren och Arbetsförmedlingen ansvarar för den arbetslivsinriktade rehabiliteringen. För en individ som inte har någon ersättning från Försäkringskassan på grund av att man inte har någon sjukpenninggrundande inkomst eller inte uppfyller kriterierna för att få sjukersättning är det svårt att få del av Arbetsförmedlingens stödinsatser och man hänvisas ofta att återkomma när man står till arbetsmarknadens förfogande.

Under 2017 har några jobbtorg öppnat för målgruppen som ett resultat av samverkan inom ramen för de lokala utvecklingsprogrammen (LUP) och samverkansprojekt inom FINSAM. Erfarenheterna från dessa pilotprojekt är goda och det finns behov av ett likvärdigt arbetssätt över staden och samma möjlighet till stöd på alla jobbtorg.

Samordningsförbundet Stockholm stad genomför under 2018 en utredning i syfte att arbeta fram en Stockholmsmodell som tydliggör olika aktörers ansvar i rehabiliteringen av de nollplacerade.

Förvaltningens slutsats

I översynen har framkommit att det finns ett stort behov av att Jobbtorg Stockholm utvecklar samverkan med stadsdelsförvaltningarna kring målgruppen sjukskrivna som har

försörjningsstöd och erbjuder arbetslivsrehabiliterande insatser i större utsträckning. Förvaltningen anser däremot att man behöver avvakta FINSAMs utredning för att kunna tydliggöra vilket ansvar som ska ligga på Jobbtorg Stockholm i förhållande till andra aktörer och vilka resurser som krävs för detta uppdrag.

I avvaktan FINSAMs utredning har beslut fattats i jobbtorget ledningsgrupp om att:

- respektive jobbtorg ska erbjuda ett antal platser för målgruppen. Syftet är att erbjuda arbetsrehabiliterande insatser utifrån Jobbtorg Stockholms ordinarie utbud, till exempel arbetsträning, stöd till arbete eller studier genom Supported Employment eller andra insatser i kombination med hälsoinsatser.
- stadsdelsförvaltningarna har möjlighet att anmäla målgruppen direkt till arbetsträning på Jobbstart.

Utifrån att behoven skiljer sig i stadsdelsförvaltningarna, med utgångspunkt i olika prioriteringar i de lokala utvecklingsprogrammen och övriga möjligheter till stöd för målgruppen som finns tex genom Finsamprojekt eller i stadsdelsförvaltningarnas egna arbetsmarknadsinsatser, kommer omfattningen att definieras i dialog med stadsdelsförvaltningarna utifrån deras lokala behov och prioriteringar samt jobbtorget resurser.

Jobbtorg Stockholms uppdrag gällande arbetsförmågeprövningar

Stadsdelsförvaltningarna framhåller att de möter många personer som har oklar arbetsförmåga på grund av sjukskrivning eller funktionsnedsättning. Till följd av det lyfter de också fram behov av arbetsförmågeutredningar som utreder arbetsförmågan och kan utgöra underlag till Försäkringskassan vid ansökan om sjukersättning.

Jobbtorg Stockholm har hittills erbjudit insatsen arbetsförmågeprövning i syfte att synliggöra deltagarens arbetsrelaterade resurser och behov. Målet är att deltagaren och beställaren ska få en ökad kunskap om deltagarens arbetsförmåga. Som en konsekvens av att rehabiliteringskedjan för sjukskrivna med försörjningsstöd är otydlig och att det ofta är svårt för målgruppen att ta del av arbetsförmågeutredningar på Arbetsförmedlingen har insatsen i stor utsträckning använts i syfte att få en bedömning av begränsning av arbetsförmågan snarare än att synliggöra resurser och förmågor. Frågeställningen i remisserna från stadsdelsförvaltningarna har inte sällan varit formulerad utifrån

önskemål om att få ett underlag om begränsningar i arbetsförmågan för att ansöka om sjukersättning hos Försäkringskassan.

Utredningen har visat på brister i det nuvarande arbetssättet. Utifrån perspektivet att arbetsförmåga är miljörelativ och bestäms av egenskaper hos en individ, en specifik arbetsuppgift och arbetsmiljö i samspel har den nuvarande insatsen arbetsförmågeprövning inom jobbtorg begränsningar. Insatsen genomförs i de allra flesta fall endast på *en* arbetsträningsplats i en *anpassad miljö*. Arbetssituationen ger information om arbetsförmågan i den specifika arbetsmiljön men kan inte utan vidare generaliseras till andra arbetssituationer. Av den anledningen kan arbetssökande behöva flera olika praktikplatser vid utredning av arbetsförmåga. Det har visat sig att de underlag som jobbtorg kan skriva efter en arbetsförmågeprövning av denna anledning inte alltid håller tillräcklig kvalitet för att utgöra ett underlag till Försäkringskassan. Om Jobbtorg Stockholm gjort en bedömning att en individ inte har arbetsförmåga tar inte heller Arbetsförmedlingen emot personen och risken är att individen hamnar ytterligare utanför möjligheter till insatser.

Förvaltningens slutsats

Att utreda begränsningar i arbetsförmåga som underlag till sjukersättning är ett ansvar som delas mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Utifrån behovet att tydliggöra Jobbtorgets uppdrag och säkerställa att de insatser som erbjuds är kvalitetssäkrade har ledningsgruppen för Jobbtorg Stockholm fattat beslut om att tjänsten arbetsförmågeprövning i nuvarande form ska tas bort och att inga specifika underlag kring arbetsoförmåga kommer att skrivas till Försäkringskassan.

Den form av arbetsförmågeprövning som jobbtorg istället kommer att erbjuda kommer att ske genom prövning på flera arbetsplatser med stöd utifrån metoden Supported Employment och/ eller genom arbetsträning internt eller externt. Stöd i form av instrument för bedömningar av arbetsförmåga¹ kan kopplas till både arbetsplaceringar med SE-stöd och arbetsträning. Sammanställningar av prövade insatser och utfall för individen kommer att erbjudas som slutrapport om en person bedöms behöva andra insatser än vad Jobbtorg Stockholm kan erbjuda eller ansöka om sjukersättning. Förvaltningen ser det även som ett sätt att

¹ Exempel på instrument för bedömning av arbetsförmåga är AWP- Assessment of work performance, DOA- Dialog om arbetsförmåga och WRI-worker role interview

förtydliga att jobbtorgens uppdrag är att utifrån varje individs förmåga ge stöd till arbete och studier och inte utreda oförmåga.

Parallellt med att avgränsa/ tydliggöra Jobbtorg Stockholms uppdrag och ansvar är det viktigt att lyfta fram andra myndigheters ansvar och att utveckla samverkan och övergångarna dit. Under 2018 kommer multikompetenta handläggarteam etableras på alla de lokala jobbtorgen genom FINSAM med representanter från Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Landstinget, stadsdelsförvaltning och Jobbtorg. Till teamen kan samtliga parter initiera ärenden och gemensamma planeringar ska göras tillsammans med deltagaren utifrån dennes behov. Syftet är att deltagaren ska få tillgång till de insatser som ges hos samtliga parter och att en bättre samordning sker kring vilken insats och vilken aktörs kompetens som är bäst lämpad utifrån individens behov. Jobbtorg Stockholm gör bedömningen att samverkan genom handläggarteamen bättre kommer att synliggöra och tillgängliggöra respektive aktörs uppdrag, ansvar och insatser. I de fall Jobbtorg Stockholm bedömer att aspiranter har behov av insatser som inte ryms inom det egna uppdraget och ansvarsområdet, tex arbetsförmågeutredning eller underlag inför ansökan om sjukersättning, kommer handläggarteamen underlätta för att säkerställa att aspiranterna får tillgång till de insatser de behöver.

Utökade målgrupper

Översynen har aktualiserat frågan om hur jobbtorgets uppdrag ser ut vad gäller målgrupper som har kontakt med andra enheter än försörjningsstödsenheterna på stadens stadsdelsförvaltningar. Stadsdelsförvaltningarna lyfter fram behov av utökad samverkan kring personer i kontakt med beroendevården, socialpsykiatri och personen i daglig verksamhet enligt LSS. Frågan om hur jobbtorg kan ge stöd till nyanlända har också aktualiserats.

Nyanlända

Många av stadens stadsdelsförvaltningar har påtalat behovet av särskilda stödinsatser för att påskynda etableringen på arbetsmarknaden för fler nyanlända och minska risken för ett behov av försörjningsstöd efter etableringstiden. Förvaltningen har gjort en bedömning av vad Jobbtorg Stockholm utifrån rådande lagstiftning och i samverkan med Arbetsförmedlingen och stadsdelsnämnderna kan erbjuda målgruppen nyanlända. Med utgångspunkt från det har förvaltningen beslutat att från 2018 erbjuda de insatser som visat sig vara möjliga. Uppdraget kräver vissa anpassningar av organisationen och utveckling av samverkansformer vilket gör att arbetet kommer att byggas upp successivt.

Förvaltningens förslag

1. Utifrån DUA-överenskommelsen ska Jobbtorg Stockholm samverka med Arbetsförmedlingen för att göra gemensamma kartläggningar och planeringar samt erbjuda studie- och yrkesvägledning till nyanlända. Detta kommer att byggas upp succesivt i ett särskilt metodutvecklingsprojekt finansierat via FINSAM som startat våren 2018.
2. Jobbtorg Stockholm ska, när stadsdelsförvaltningarna påtalar behov, erbjuda ett fördjupat stöd för nyanlända på stadens tillfälliga boenden för kommunanvisade i syfte att påskynda deras etablering och integrering i samhället. Särskilt behov finns av att prioritera de som är i slutet av sin etableringsperiod. Jobbtorgs insatser ska inte ersätta Arbetsförmedlingens insatser inom etableringen utan erbjuda ett kompletterande stöd i samverkan med Arbetsförmedlingen. Utrymmet att erbjuda rena arbetsmarknadsinsatser är begränsat men Jobbtorg Stockholm kan till exempel erbjuda allmän rådgivning, studie- och yrkesvägledning, vägleda till jobbspår och kombinationsutbildningar, erbjuda extratjänster, språkstödsspraktik och språkstödsanställningar samt genomföra rekryteringsevent i samverkan med Arbetsförmedlingen.
3. Jobbtorg Stockholm ska i samverkan med stadsdelsnämnderna erbjuda ett fördjupat stöd för nyanlända med kompletterande försörjningsstöd för att påskynda deras etablering. Eventuella insatser på jobbtorg ska alltid ske efter överenskommelse med Arbetsförmedlingen utifrån individens etableringsplan. För att avgöra vad jobbtorg kan och ska erbjuda målgruppen krävs en övergripande bedömning från Arbetsförmedlingen över vilken typ av stödinsatser som är möjligt att Jobbtorg Stockholm erbjuder inom ramen för etableringsprogrammet.
4. Jobbtorg Stockholm ska ge utökat stöd till ensamkommande unga. Stadsdelsförvaltningarna kan då det finns behov av stöd parallellt med studier anmäla ensamkommande unga till Jobbtorg via trepartssamtal för stöd inför övergång till vidare studier eller arbete.

För att få ett smidig samverkan med Arbetsförmedlingen kring nyanlända på stadens boenden och nyanlända med kompletterande försörjningsstöd enligt ovan kommer jobbtorgen under 2018 att bygga gemensamma team med Arbetsförmedlingen.

Ovanstående har förvaltningen även lyft fram i underlag för budget inför 2019 där förvaltningen föreslagit ett förtydligat uppdrag inför 2019.

Personer med missbruk/ beroende

Översynen har visat på ett behov av arbetsinriktade insatser mycket tidigare i rehabiliteringsprocessen för personer med missbruk/ beroende än vad som normalt sker idag och att sysselsättning och/eller planering mot arbete är en viktig åtgärd för att bibehålla nykterhet/drogfrihet. Som en del i det önskar missbruksenheterna kunna remittera och samverka direkt med jobbtorg och inte som idag samverka och remittera genom försörjningsstödsenheterna.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen har inget omedelbart förslag till förändrade rutiner vad gäller ett utökat uppdrag för målgruppen personer med missbruk/ beroendeproblematik. Förvaltningen föreslår däremot en utredning i samverkan med socialförvaltningen för att göra en fördjupad analys av hur samverkan kring målgruppen kan utvecklas och förbättras i syfte att säkerställa att arbetslivsinriktad rehabilitering erbjuds tidigt parallellt med övrig rehabilitering samt hur ansvarsfördelning mellan stadsdelsnämnder och arbetsmarknadsnämnden bör se ut. Detta arbete behöver ske i enlighet med den överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommuner i Stockholms län som staden har undertecknat, *Samverkan kring personer med missbruk/beroende* samt utifrån ställningstagande om uppdraget för stadsdelsförvaltningarnas arbetsmarknadsinsatser i förhållande till jobbtorg.

Det finns även ett behov av att tydliggöra vad Jobbtorg Stockholm inte kan göra utifrån de önskemål som framkommit: ren sysselsättning, arbetsförmågeutredningar eller utredningar om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar bedömer förvaltningen faller utanför jobbtorgets uppdrag.

Samverkan kring socialpsykiatrins målgrupp och personer i daglig verksamhet enligt LSS

För personer som tillhör socialpsykiatrins målgrupp eller har daglig verksamhet enligt LSS har främst två behov identifierats i översynen:

- Arbetsrehabiliterande insatser behöver initieras tidigare som *alternativ till sysselsättning eller daglig verksamhet*. Det behövs en tydlig struktur för hur arbetsrehabilitering, till

exempel i form av IPS erbjuds som alternativ till en sysselsättning.

- *Öka övergångarna från* sysselsättningsverksamhet eller daglig verksamhet till öppna arbetsmarknaden. För de som har daglig verksamhet eller sysselsättning bedöms övergångarna kunna öka väsentligt.

Förvaltningens förslag

1. När det gäller möjligheten att förbättra förutsättningarna för socialpsykiatrins målgrupp att komma ut i arbete på öppna arbetsmarknaden och ta del av arbetslivsrehabiliterande insatser som IPS föreslår förvaltningen följande:
 - Förvaltningen ska se över formen för verksamheten Alfa
 - Förvaltningen ska undersöka möjligheten att utveckla insatser för målgruppen inom ramen för FINSAM utifrån att målgruppen har behov av ett samordnat stöd från psykiatri, Försäkringskassan och kommunen.
 - Förvaltningen föreslår att staden ser över ställda krav i nuvarande upphandling av sysselsättningsinsatser i förhållande till målgruppens behov och utifrån socialstyrelsens rekommendation att erbjuda målgruppen IPS.
2. När det gäller utökade insatser för att personer inom daglig verksamhet ska få stöd att pröva arbete på öppna arbetsmarknaden anser förvaltningen att man bör följa det förslag som socialförvaltningen redovisat i tjänsteutlåtande, dnr 3.1.1-523 2017.

I förslaget ligger att staden i projektform på central nivå arbetar vidare med målgruppens möjligheter att ta del av samhällets och arbetsmarknadsaktörernas reguljära insatser. Enligt tjänsteutlåtandet ska förslag till projekt tas fram av socialförvaltningen under 2018 i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Målsättningen är att förvaltningarna ska kunna erbjuda ett sammanhållet stöd utifrån den enskildes behov, förutsättningar och försörjning.

Ansvarsfördelning Jobbtorg i förhållande till stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser

I översynen har framkommit att det överlag upplevs vara otydligt var gränsen går mellan stadsdelsförvaltningarnas uppdrag att förbereda individer inför jobbtorgens verksamhet och jobbtorgens uppdrag. Utredningens analys visar på ett antal orsaker till otydligheten i ansvarsfördelningen:

- I och med att stadsdelsförvaltningarnas arbetsförberedande insatser skiljer sig åt och att inte alla stadsdelsförvaltningar har egna verksamheter är det svårt att dra en tydlig riktlinje för vad uppdraget *att förbereda inför insats på jobbtorg* innebär och vad som ska vara gjort/ prövat innan inskrivning på jobbtorg.
- Innehållet i många av stadsdelsförvaltningarnas arbetsträningsinsatser är snarlikt de arbetsträningsinsatser som erbjuds inom Jobbstart på Jobbtorg.
- Behovet av insatser för att förbereda inför insats på jobbtorg är starkt beroende av vilka målgrupper som jobbtorg tar emot. I stadsdelsförvaltningar där man upplever att jobbtorg inte tar emot alla som hänvisas använder man i större utsträckning de egna verksamheterna. Under senare år har jobbtorget ”breddat” målgruppen mycket till följd av behoven hos stadsdelsförvaltningarna. Som tidigare beskrivits ser det olika ut över staden men flera stadsdelsförvaltningar beskriver det som att jobbtorgen nu tar emot alla. I det avseendet är avgörandet av vilken förberedelse som ska vara gjord inför inskrivning på jobbtorg svår.

Ett försök till distinktion av ansvarsfördelning utifrån det som framkommit i utredningen och en gränsdragning som utredningen visat på och som skiljer stadsdelsförvaltningarnas insatser mot jobbtorgens insatser är:

- Stadsdelsförvaltningarnas uppdrag skulle i större utsträckning kunna beskrivas som ett ansvar för det som kan benämnas som ”förrehabiliterade” insatser. Det kan till exempel handla om motivation, komma igång med aktivitet, höja aktivitetsnivån, stärka hälsan och att utreda vilket stöd och etablerade kontakter som behövs inom andra livsområden för att man ska kunna delta i en planering mot arbete. När det gäller den här typen av insatser är gränsdragningen fortsatt svårt eftersom det ofta sker en stegvis övergång till allt mer arbetsförberedande insatser tex i form av arbetsträning eller Supported Employment.
- Insatser riktade till personer i aktivt missbruk
- Då insatsens syfte snarare är sysselsättning än arbetsförberedande. Sysselsättning där en planering mot arbete inte är aktuell bedöms inte vara Jobbtorg Stockholms uppdrag. Det bör tilläggas att stadsdelsförvaltningarna inte anser att deras insatser erbjuder sysselsättning och att personer som har försörjningsstöd inte hänvisas till sysselsättning.

Förvaltningens slutsats

Förvaltningen kan konstatera att det finns en gråzon mellan vad som är stadsdelsförvaltningarnas ansvar för att förbereda inför jobbtorg och arbetsmarknadsförvaltningens uppdrag genom Jobbtorg Stockholm. Ett sätt att hantera det utifrån den nuvarande situationen kan vara att lokala gemensamma bedömningar görs för att skapa samsyn kring vem som ska erbjudas vilken insats samt arbeta för en ökad parallellitet av insatser mellan stadsdelsförvaltningarnas arbetsmarknadsinsatser och Jobbtorg Stockholm.

Ovanstående löser däremot inte frågan om ett enhetligt arbetssätt över staden eftersom de lokala förutsättningarna är olika.

Målkonflikt studier som väg till egen försörjning

I intervjuerna framkom att det i samverkan mellan arbetsmarknadsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna ibland uppstår en målkonflikt utifrån perspektiven snabbaste väg till egen försörjning kontra hållbar försörjning. Denna målkonflikt blir synlig främst när det gäller studier som en väg till egen försörjning.

Förvaltningens slutsats

1. Målkonflikten kring studieplaneringar för aspiranter på jobbtorg är en tolkningsfråga och inte något som arbetsmarknadsnämnden eller Jobbtorg Stockholm har möjlighet att påverka. Förtydliganden behöver i första hand hanteras av socialförvaltningen i riktlinjerna för ekonomiskt bistånd och i vissa fall förtydliganden från kommunfullmäktige. Förvaltningen kan däremot konstatera att aspiranter inte sällan hamnar mellan stolar vad gäller försörjning under studier, något som utgör ett betydande hinder för prioriterade grupper att inleda och fullfölja studier.
2. Nationellt har utbildningsplikt införts sedan 1 januari 2018 för kortutbildade nyanlända inom etableringsprogrammet. Det innebär att den som har utbildningsplikt riskerar att förlora med sin etableringsersättning om hen inte tar del av utbildning. Utifrån det anser förvaltningen att tydliga riktlinjer behöver tas fram gällande kompletterande ekonomiskt bistånd för de grupper som omfattas av utbildningsplikt.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen har genomfört en jämställdhetsanalys av de förslag och synpunkter som översynen resulterat i. Utifrån genomförd analys är det främst nedanstående två områden där förvaltningen ser

att förslagen kan ge olika konsekvenser för män och kvinnor, flickor och pojkar.

Utöka samverkan kring sjukskrivna utan sjukpenninggrundande inkomst

Förvaltningen har ingen könsuppdelad statistik över gruppen personer som har försörjningsstöd och är sjukskrivna. Däremot har stadsdelsförvaltningarna i dialog med arbetsmarknadsförvaltningen lyft fram att kvinnor är en prioriterad grupp bland de med försörjningsstöd på grund av sjukskrivning eftersom de riskerar att bli långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd. Utifrån det har kvinnor lyfts fram både inom ramen för samverkan i de lokala utvecklingsprogrammen och genom uppdraget kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden. En utökad samverkan kring målgruppen förväntas inte få några negativa effekter ur jämställdhetssynpunkt men däremot få positiva effekter för kvinnor som idag riskerar att bli långvarigt beroende av försörjningsstöd.

Utökade målgrupper - Nyanlända

Forskning visar på att det tar längre tid för utrikesfödda kvinnor att etablera sig på arbetsmarknaden jämfört med utrikesfödda män. Ett utökat stöd i syfte att skynda på etableringen på arbetsmarknaden för nyanlända enligt det förslag som rapporten lämnat förmodas särskilt gynna kvinnor utifrån att det är en tydligt prioriterad målgrupp för förvaltningen i de lagda förslagen och uppdragen.

Bilaga

1. Rapport översyn Jobbtorg Stockholms uppdrag och målgrupper